

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка
Освітня програма	58254 Філологія (українська мова та література)
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	035 Філологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

09.05.2025 р.

Справа № 0714/АС-25

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 03 "Гуманітарні науки" у складі:

Сминтина Олена Валентинівна – головуєчий,

Афанасьєва Людмила Василівна,

Філоненко Наталія Георгіївна,

Філатова Оксана Степанівна,

Федик Тамара Олександрівна,

Соколовський Олег Леонідович,

Романенко Олена Віталіївна,

Лиман Ігор Ігорович,

Кравченко Олександр Васильович,

Корновенко Сергій Валерійович,

Виткалов Сергій Володимирович,

Бутченко Тарас Іванович,

Луцак Світлана Миколаївна,

за участі запрошених осіб:

Кироилук Ольга Леонідівна – представник ЗВО,

Михида Сергій Павлович – гарант ОП,

Кондратенко Наталія Василівна – керівник експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	58254
Назва ОП	Філологія (українська мова та література)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 13, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

☒ підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

☐ наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

☐ наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Аналіз

У цьому розділі ГЕР надає оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Аналізу» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності за критерієм, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію

Критерій 1. Проєктування освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОНП відображає освітні потреби здобувачів третього рівня освіти, демонструє зв'язок навчання з науковою підготовкою у загальних і фахових компетентностях та ПРН. Заявлені компетентності охоплюють методологію науки, поєднують літературознавчий і лінгвістичний компоненти філологічної освіти, містять аспекти академічної доброчесності. ПРН зосереджено на отриманні ґрунтовних знань і навичок з методології науки.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Професійний стандарт відсутній. В ОНП враховано Національний класифікатор України. ОНП не передбачає присвоєння професійної кваліфікації. Випускники можуть працювати у державних і приватних установах та організаціях; закладах МОН України та інших галузевих міністерствах. Зміст ОНП скерований на здобуття загальнонаукових (дослідницьких) і фахових філологічних компетентностей. ФК і ПРН не передбачають підготовку здобувачів у закладах середньої освіти.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

ОНП має чітко сформульовані цілі, які корелюють зі стратегією розвитку ЦДУ ім. В.Винниченка 2022–2026 рр., відповідає Місії університету. Завдання ОНП узгоджуються із завданнями ЦДУ, визначеними Статутом. ОНП є унікальною, оскільки кожний її компонент демонструє поєднання освітнього (філологічного) та наукового складників з регіональним контекстом, що зумовлено потребою підготовки науковців і викладачів ЗВО в галузі української філології.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Цілі ОНП та ПРН є напрацюваннями проєктної групи, стейкхолдерів, представників академічної спільноти, здобувачі, які в різні способи долучалися до створення, обговорення й удосконалення ОНП.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Цілі ОНП та її ПРН визначаються з урахуванням особливостей підготовки докторів філософії з філології; з урахуванням тенденцій розвитку науки та спеціальності в Україні з орієнтуванням на провадження сучасного наукового дослідження, викладання в ЗВО та просвітницьку діяльність.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОНП становить 40 кредитів ЄКТС та охоплює 29,5 кредитів обов'язкових ОК і 10,5 кредитів вибіркових ОК. Всі ОК ОНП відповідають меті та завданням формування у здобувачів вищої освіти загальних і фахових компетентностей, досягнення прогнозованих ПРН. Зміст ОНП охоплює обов'язкові освітні компоненти професійної підготовки, практичну підготовку. За змістом в ОНП релевантно поєднано літературознавчу та лінгвістичну частини філологічної підготовки, ґрунтовну підготовку з методології науки, інформаційних та комунікаційних технологій освіти. РПНД відповідають змісту ОК за ОНП 2025 р. та представлені на сайті ЦДУ. Індивідуальна освітня траєкторія здобувачів реалізована через можливість вибору як загальноуніверситетських, так і професійно-орієнтованих ВК із загального переліку дисциплін. Обсяг ОНП та окремих обов'язкових і вибіркових ОК відповідає чинним вимогам законодавства щодо навчального навантаження третього рівня вищої освіти.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Зміст ОНП загалом має чітку структуру, ОК становлять логічну взаємопов'язану систему, яка сукупно формує компетентності, потрібні для розв'язання складних спеціалізованих завдань у галузі філології. НП відповідає ОНП. Обов'язкові ОК представлені дисциплінами загальнонаукової підготовки та професійної наукової підготовки. Виконання дисертації і захист належать до наукового складника ОНП і не входять до освітніх компонентів.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОНП зорієнтований на предметну галузь спеціальності 035 Філологія. За відсутності Стандарту в ОНП виокремлено ОК літературознавчого, лінгвістичного, методологічного та методичного скерування. Загалом, ОК ОНП забезпечують набуття здобувачами здатності навчання й дослідження мов і літератур, ознайомлення із системою базових лінгвістичних і літературознавчих категорій, теорій і концепцій, опанування методології наукових досліджень і написання дисертації.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Формування студентами індивідуальної освітньої траєкторії регулюється в ЦДУ низкою нормативних документів. Забезпечується вільним вибором теми наукового дослідження, укладанням індивідуальних планів наукової роботи; реалізацією права на академічну мобільність; отримання академічної відпустки; визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті; вибору участі в наукових проектах та в підготовці планів наукових публікацій тощо. Здобувачі освіти обирають ВК за каталогом згідно з Інструкцією. Перелік формується з опертям на пропозиції стейкхолдерів.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Практична підготовка в ЦДУ регламентована Положенням про аспірантську практику та Положенням про організацію практичної підготовки в ЦДУ. В ОНП практична підготовка здобувачів представлена ОК 8 «Аспірантська практика». Невідповідність між завданнями практики та визначеним планом роботи здобувачів усунута.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Набуття здобувачами соціальних навичок здійснюється під час аудиторних занять, практичної підготовки, проведення власних досліджень, гостьових лекцій, наукових конференцій тощо. Окремі ОК забезпечують засвоєння soft skills у сфері вербальної професійної комунікації, успішної самопрезентації на онлайн платформах, медіаграмотності.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Обсяг фактичного навантаження здобувачів загалом дозволяє досягти цілей. Визначення кількості кредитів ЄКТС для ОК здійснюється шляхом оцінки навантаження, необхідного для досягнення результатів навчання. В ОНП аудиторне навантаження становить 358 год, самостійна робота – 842 год. Аудиторні години розподілені між лекційними й практичними заняттями за потребами викладання й змісту дисципліни.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою ОНП не передбачена.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

ОНП та РНП дисциплін свідчать про набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, скерованих на інтернаціоналізацію та глобалізацію освітнього процесу (завдання містять реалізацію цілей 16 та 17). Складник програми ОК7 зорієнтований на досягнення Цілі 4.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання для здобуття вищої освіти в ЦДУ ім. В.Винниченка 2025 року (проект), оприлюднені на офіційному сайті університету, є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. У додатку 3 цього документа вміщено Правила прийому на навчання до аспірантури та докторантурі, де описано вимоги до рівня освіти вступників, порядок роботи приймальної комісії, строки прийому заяв і документів, вступних випробувань, конкурсного відбору та зарахування на навчання, порядок прийому заяв і документів, особливості організації конкурсного відбору, формування й оприлюднення рейтингового списку вступників та надання рекомендацій до зарахування.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Правила прийому-2025 враховують особливості ОНП. Особи, які вступають на ОНП за спорідненою спеціальністю, складають іспит з іноземної мови, філології, а також презентують наукові дослідження чи досягнення. Особи, які вступають за неспорідненою спеціальністю, складають додатковий вступний іспит. Програми обов'язкових вступних випробувань містять чіткі й конкретні критерії оцінювання відповідей; програма додаткового випробування описує якісні показники оцінювання відповіді за шкалою «склав» / «не склав». Однак зміст самих критеріїв потребує редагування. У програмах вступного іспиту з філології та додаткового іспиту окремі теми, списки літератури фактично тотожні, містять рекомендовані джерела, видані до 2014 р. Змістові неточності в Програмі фахового вступного іспиту з іноземної мови (англійської) та Програмі вступного випробування «Презентація дослідницьких пропозицій і досягнень» усунуті.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Правила визнання результатів навчання, здобутих в інших ЗВО, процедури поновлення, переведення і переривання навчання здобувачів регулюються низкою нормативно-правових документів, які оприлюднені на офіційному сайті університету й доступні всім учасникам освітнього процесу. За час реалізації ОНП «Філологія (українська мова та література)» випадків визнання ПРН, здобутих під час академічної мобільності, не було.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Правила та процедури визнання програмних результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті, регулює Порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в ЦДУ розроблений відповідно до чинного законодавства й оприлюднений на сайті. В документі описано процес подання заяв, ідентифікації результатів, оцінювання та визнання результатів неформального та/або інформального навчання, оскарження розгляду та визнання результатів, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти університету.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Освітній процес у ЗВО регулюють Положення про організацію освітнього процесу в ЦДУ ім. В.Винниченка та Положення про аспірантуру та докторантуру в ЦДУ ім. В.Винниченка, оприлюднені на офіційному сайті університету. У РПНД наявні поодинокі випадки використання російськомовних джерел під час оприлюднення результатів наукових досліджень. Використовувані методи, засоби й технології сприяють досягненню програмних цілей і результатів навчання; відповідають студентоцентрованості та сприяють активному залученню аспірантів до освітнього процесу.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Загальні вимоги щодо контрольних заходів прописано в Положенні про організацію освітнього процесу в ЦДУ ім. В.Винниченка. Учасники освітнього процесу своєчасно отримують інформацію щодо цілей, змісту, ПРН, порядку та критеріїв оцінювання. Такі відомості подані в РПНД, силабусах. На першому занятті з дисципліни викладачі пояснюють форми контролю, специфіку виконання індивідуальних завдань, критерії їх оцінювання. НППП мають академічну свободу, обираючи критерії та способи оцінювання відповідей здобувачів.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

На ОНП «Філологія (українська мова та література)» відбувається поєднання навчання і наукових досліджень. Тематика дослідницьких завдань урахує особливості ОНП, напрями наукових досліджень аспірантів. Під час аспірантської практики здобувачі готують доповіді на методологічні семінари, наукові конференції та пишуть статтю за темою дисертації.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Оновлення змісту ОК відбувається внаслідок підвищення кваліфікації НПП, урахування рекомендацій зацікавлених сторін, актуальних трендів розвитку спеціальності тощо. На початку 2024–2025 н. р. «переглянуто всі ОК на предмет новітньої проблематики, літератури та методики». Зміст РП ОК «Методичні аспекти викладання української мови...» варто переглянути, пропорційно уявивши літературознавчі та мовознавчі аспекти викладання. Залежно від спрямованості дисертації здобувачі також отримують індивідуальні завдання, виконують проекти тощо.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

У ЗВО розроблена та реалізується Стратегія розвитку міжнародної діяльності університету на 2019–2025 рр. Укладено близько 20 угод із закордонними партнерами, що передбачають наукову й педагогічну співпрацю, можливість видавати подвійні дипломи. У межах академічної мобільності НПП проходять закордонне стажування в Польщі,

Чехії; здобувачі освіти беруть участь у міжнародному проєкті DILLUGIS. Разом із міжнародними партнерами кафедра української філології та журналістики організовує науково-практичні конференції. На сайті університету оприлюднюється інформація про міжнародні проєкти, основні напрями роботи сектору міжнародної діяльності та роботи з іноземними студентами. Аспекти міжнародної діяльності університету (гранти, стипендії, конкурси, стажування за кордоном) розміщені на сайту університету на сторінці «Міжнародна діяльність».

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Контроль та оцінку якості освітнього процесу регулює Положення про організацію освітнього процесу в ЦДУ, що визначає особливості проведення поточного й підсумкового контролю, атестації здобувачів освіти та ліквідації академічної різниці. Форми та методи оцінювання є чіткими, зрозумілими. Інформація про форми контрольних заходів і критерії оцінювання подається в РПНД. Однак, в окремих РП ОК («Системологічна теорія літературного твору», «Методологія філологічних досліджень») вказано розподіл балів, які отримують студенти, та алгоритми оцінювання двох модулів, однак не зазначено самих критеріїв оцінювання.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Зі спеціальності 035 «Філологія» стандарту вищої освіти для третього (освітньо-наукового) рівня немає. Відповідно до ОНП та Положення про аспірантуру та докторантуру підсумкова атестація відбувається «на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації». Така форма атестації відповідає Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої... В ОНП зазначено, що атестація здобувача освіти може також відбуватися «в постійно діючій раді», що не передбачено чинним законодавством.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, їх повторне проходження регулює Положення про організацію освітнього процесу... Підсумкова атестація здобувачів третього рівня відбувається відповідно до Положення про організацію атестації здобувачів вищої освіти ступенів доктора філософії, доктора та кандидата наук... Порядок оскарження результатів оцінювання описано в Положенні про апеляцію результатів підсумкового контролю.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

У ЗВО розроблено й удоступнено для всіх учасників освітнього процесу Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, низку документів, що визначають засади академічної доброчесності. Створено Комісію з питань АД, Комісію з етики; на засіданні вченої ради (28.04.25) оновлено Положення про Комісію з етики в ЦДУ, Положення про академічну свободу та академічну доброчесність, в якому прописано відповідальність за порушення АД. ЗВО популяризує АД через систему заходів. РПНД містять політику щодо АД з покликанням на відповідну нормативно-правову базу.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Академічна та професійна кваліфікація НПП забезпечує досягнення цілей і ПРН. Освітня та/або професійна кваліфікація НПП відповідає освітньому компоненту. Розподіл ОК відбувається відповідно до освіти, тематики дисертаційних робіт, наукової спеціалізації та інтересів НПП. Фаховий підхід викладачів, наукове портфоліо та знання, здобуті під час навчання, сприяють здобувачам освіти у процесі пошуку роботи та допомагають їм у професійній самореалізації. Обґрунтування відповідності кваліфікації НПП з методики викладання літератур є не цілком недостатнім (підтвердження кваліфікації відповідають лише одному зі складників НД, що не забезпечує повне виконання вимог).

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Порядок конкурсного відбору викладачів забезпечений і відображений у Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності... Процедура конкурсного відбору зафіксована у Порядку проведення конкурсного відбору для заміщення вакантних посад НПП. Цим положенням визначено умови проведення конкурсу, порядок та зміст укладання трудового договору (контракту), процедуру припинення трудових правовідносин. Також існує форма трудового договору. В університеті дотримуються процедури конкурсного відбору відповідно до чинного законодавства і ліцензійних вимог.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Університет залучає до реалізації освітнього процесу роботодавців, організації, професіоналів-практиків та експертів галузі здебільшого через запрошення їх поділитись досвідом із аспірантами. Практична реалізація відбувається здебільшого через гостьові лекції.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

Університет сприяє професійному розвитку викладачів зокрема через зовнішню та внутрішню мобільність. Як матеріальне заохочення наявна погодинна оплата для наукових керівників аспірантів. Відбувається преміювання академічних працівників на основі широкого спектру їхніх професійних здобутків.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Для досягнення мети ОП та ПРН в університеті передбачено навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси. Для проведення занять в ЦДУ використовуються відповідні технології (Moodle і Google Classroom). Здобувачі вищої освіти мають доступ до матеріалів, можливість надсилати домашні завдання у системі та доступ до своїх оцінок тощо. Бібліотека обладнана комп'ютерами та має простір для роботи.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

У ЦДУ забезпечено доступ НПП та здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, що необхідні для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах ОНП (безкоштовна вай-фай мережа, доступ до корпоративної пошти на домені Gmail, використання репозитарію бібліотеки, можливість публікуватися у фаховому виданні категорії Б «Наукові записки: Серія філологічні науки» безкоштовно тощо).

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів. Інформація про всі доступні сервіси знаходиться у вільному доступі на сайті університету. Предбачені та використовуються оснащені укриття. В університеті діє комісія з етики, у складі якої є зокрема юрист і психолог, яка розглядає можливі випадки булінгу чи будь-яких протиправних дій проти студентів. До Ради молодих учених входять лише ті, хто має науковий ступінь доктора філософії або доктора наук; окремого органу, який би відповідав за науковий складник саме для аспірантів, немає. Наукова робота аспірантів курується відділом аспірантури і докторантури.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

У ЦДУ налагоджена освітня, організаційна, консультативна та соціальна підтримка. Видано Наказ про організацію роботи з профілактики суїцидальних намірів серед здобувачів освіти, затверджено План заходів щодо попередження нещасних випадків та суїцидів серед студентської молоді. Університет сприяє залученню учасників освітнього процесу до міжнародної співпраці, допомагає у вирішенні проблемних питань та інструктує щодо кроків налагодження зв'язків. Інформацію щодо міжнародних можливостей здобувачі освіти отримують у відділі міжнародної діяльності та роботи з іноземними студентами.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

В університеті забезпечено реалізацію інклюзивних політик освітньої діяльності. Одним із регуляторних документів є Положення про порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення під час навчання та відвідування, представлене публічно на сайті університету. Приміщення університету обладнане ліфтами., модернізоване укриття, постійно проводиться перевірка технічного стану та експлуатаційної придатності будівель для маломобільних груп населення. Особи з особливими освітніми потребами наразі не навчаються на ОНП.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗВО чітко визначені, учасники освітнього процесу з нею ознайомлені. Процедури вирішення конфліктних ситуацій врегульовані документами, представленими в публічному просторі: Положенням про запобігання та протидію булінгу, Положенням про апеляцію результатів підсумкового контролю.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

У ЦДУ регулярно та системно здійснюють заходи, спрямовані на моніторинг та оптимізацію ОНП. Процедури визначені в Положенні про освітні програми..., Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти..., Положенні про організацію освітнього процесу... У ЗВО працює Відділ забезпечення якості та цифрового супроводу освіти, що проводить моніторинг якості та цифрового супроводу освіти для здобувачів вищої освіти і академічної спільноти, освітньої і академічної діяльності, дотримання академічної доброчесності.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду, удосконалення ОП та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Результати анкетування здобувачів за ОНП 2025 н.р. представлено звітами щодо задоволеності якістю освіти. Доступ до анонімного опитування реалізований через сайт ЗВО.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Роботодавці залучені до періодичного перегляду освітньої програми. Пропозиції щодо вдосконалення ОП, внесені роботодавцями на етапах обговорення ОНП, фіксуються в протоколах засідання кафедри української філології та журналістики. У ЦДУ здійснюється анкетування роботодавців як зовнішніх стейкхолдерів, результати за ОНП оприлюднюються на сайті.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

У ЦДУ працює відділ профорієнтації та доуніверситетської підготовки, що здійснює координацію профорієнтаційної роботи та популяризує університет як один із центрів вищої освіти у регіоні; Служба сприяння допомагає працевлаштуванню студентів і випускників. За ВСО працевлаштування випускників відстежується гарантом освітньої програми та обговорюється на засіданнях випускової кафедри.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

У ЦДУ діє Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ЦДУ ім. В. Винниченка, згідно з яким передбачено перегляд освітніх програм у формі оновлення або модернізації не менше, ніж один раз у термін її дії не пізніше 1 семестру до її завершення. Оновлення ОНП 2024 року, як і щорічні попередні оновлення ґрунтувалися на пропозиціях стейкхолдерів, надісланих на корпоративну адресу гаранта з наступним оприлюдненням наслідків для громадського обговорення. Внутрішнє забезпечення якості освіти в університеті здійснюється шляхом здійснення внутрішнього та зовнішнього аудиту, контролю показників процесів управління якістю.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Акредитація первинна. У 2024 р. ОНП пройшла умовно-відкладену акредитацію.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

У ЦДУ сформовано культуру якості, що сприяє постійному розвитку ОП та освітньої діяльності за цією програмою. Академічна спільнота ЦДУ залучається до процедури внутрішнього забезпечення якості ОНП на всіх етапах її створення та функціонування. Розробка концепції, визначення мети та завдань ОНП, процедура вдосконалення відбуваються публічно із залученням НПП та здобувачів вищої освіти.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЦДУ розроблено низку нормативних документів, які регулюють освітній процес, а також права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Документи розміщені у вільному доступі на сайті (розділ «Нормативні документи»). Здобувачі освіти ознайомлені зі своїми правами та обов'язками.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Проєкт ОНП був оприлюднений на офіційному сайті ЦДУ (наразі вебсторінка неактивна), де подається також звіт про результати громадського обговорення та пропозиції всіх зацікавлених сторін.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

На вебсайті ЦДУ розміщена актуальна інформація про ОНП та силабуси дисциплін. Наявні Положення, що регулюють освітній процес: про відділ забезпечення якості освітньої діяльності, про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, про моніторинг результатів навчання студентів, про порядок організації та проведення опитування учасників освітнього процесу.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

Зміст ОНП містить необхідні складники для підготовки висококваліфікованих фахівців-філологів. Зокрема програма передбачає навчальні компоненти з педагогіки вищої школи, методики викладання мови та літератури; проходження аспірантської практики. Наукові інтереси здобувачів враховуються на етапі вступу (в дослідницькій пропозиції) у межах ОНП, під час вибору наукових керівників та формування індивідуальних освітніх траєкторій.

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

Наукова діяльність здобувачів освіти відповідає напряму досліджень наукових керівників. Однією з позитивних практик є формування наукових шкіл, що дозволяє здобувачам розвиватися як дослідники у руслі напрацьованих здобутків, поширювати їх та розвивати цікаві їм напрями. Позитивною практикою є публікація результатів спільних наукових досліджень наукових керівників і аспірантів.

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

ЦДУ ім. В.Винниченка здатний формувати разові спеціалізовані вчені ради, щоб атестувати аспірантів, які навчаються на ОНП «Філологія (українська мова та література)». Зокрема в 2025 р. опубліковано повідомлення про створення спецради для захисту дисертації аспірантки В.Бойко. У науковій царині, пов'язаній із різноаспектним вивченням української літератури ХХ – початку ХХІ ст. і дотичній до дисертацій аспірантів, працюють і публікують власні дослідження компетентні НПП. Станом на березень 2025 р. ЗВО не спроможний сформувати разову спеціалізовану вчену раду для захисту дисертації аспіранта В.Салтана.

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

Здобувачі освіти, які навчаються на ОНП «Філологія (українська мова та література)», повною мірою можуть апробувати результати власних наукових досліджень у фаховому виданні категорії В «Наукові записки. Серія: Філологічні науки». Наукова бібліотека університету надає послуги, що передбачають визначення індексів УДК, безкоштовний доступ до фондів, репозиторію та інформаційних баз даних Scopus, WoS, Science Direct тощо. Здобувачі беруть участь у конференціях, які організовує факультет української філології, іноземних мов та соціальних комунікацій у співпраці з іншими ЗВО України та закордоння.

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

Інформування здобувачів ОНП про наукові конференції, можливості публікації результатів досліджень та публічні виступи передусім здійснюється через гаранта ОНП, наукових керівників аспірантів, завідувача кафедри, а також через корпоративну електронну пошту. В інформуванні бере активну участь Наукова бібліотека ЦДУ через електронний ресурс «На допомогу науковцям» та службу «Електронна доставка документів». Здобувачам забезпечено безоплатний доступ до видань, проіндексованих у базах Scopus, WoS, Science Direct.

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

Наукові керівники аспірантів мають потужний науковий доробок, долучаються до наукових проєктів і досліджень всеукраїнського та міжнародного рівнів. Усі наукові керівники регулярно беруть участь у наукових конференціях, організують наукові заходи на базі ЦДУ, проходять закордонне стажування. Результати усіх дослідницьких проєктів знайшли відображення в наукових публікаціях наукових керівників аспірантів: наукові керівники є авторами й співавторами наукових праць, зокрема, курсів лекцій для здобувачів ЗВО та монографій. Участь НПП, задіяних у реалізації чинної ОНП, широко представлена в виданнях, індексованих у наукометричних базах.

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності в ЦДУ визначено Положенням про академічну свободу та академічну доброчесність, Етичним кодексом спільноти ЦДУ ім. В.Винниченка. У документах передбачено відповідальність НПП і здобувачів. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання принципів академічної доброчесності в наукових дослідженнях керівників та аспірантів, провадячи політику нульової толерантності до будь-яких проявів плагіату. Конкретних випадків порушень академічної доброчесності на ОНП не зафіксовано.

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування освітньої програми

Рекомендовано 1)внести зміни до ОНП щодо сфери працевлаштування випускників, скоригувавши працевлаштування в закладах середньої освіти; 2) розглянути можливість розширення спеціальностей для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня в аспекті впровадження спеціальностей 035 Філологія (Українська мова та література).

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рекомендовано 1)для ознайомлення здобувачів розмістити на сайті ЗВО силабуси ВК або РПНД; 2) переглянути РПНД ОК6, ОК7, ОК8, уточнивши зміст і тематичне наповнення.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рекомендовано до початку вступної кампанії 2025 р. розмежувати змістове наповнення, списки літератури Програми додаткового фахового вступного випробування і Програми фахового вступного випробування; чітко визначити, вступники яких неспоріднених спеціальностей повинні складати додатковий іспит.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рекомендовано до початку 2025–2026 н.р. оновити РПНД «Методичні аспекти викладання української мови та літератури в закладах вищої освіти», пропорційно увиразнивши літературознавчі та мовознавчі аспекти викладання.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рекомендовано до початку 2025–2026 н.р. 1) у РПНД чітко відобразити критерії оцінювання результатів навчання; 2)оновити ОНП, вилучивши можливість атестації в «постійно діючій раді»; 3) до 1 липня 2025 р. оприлюднити на сайті ЗВО Положення про Комісію з етики, оновлене Положення про академічну свободу та академічну доброчесність.

Критерій 6. Людські ресурси

Рекомендовано у 2025-2026 н.р. з метою оптимізації літературознавчих та мовознавчих аспектів ОК «Методичні аспекти викладання української мови та літератури в закладах вищої освіти» виокремити два модулі, які за розподілом навантаження будуть здійснювати НПП із відповідною спрямованістю.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рекомендовано активізувати діяльність психологічної служби.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рекомендовано до початку 2025-2026 н.р. 1)розробити анкети для опитування випускників ОНП; 2) активізувати роботу з інформування здобувачів ОНП щодо можливостей працевлаштування після захисту дисертації доктора

філософії.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рекомендовано до 1.06.2025 р. оновити інформацію на сайті ЗВО за всіма напрямками та перевірити клікабельність покликань.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рекомендовано до вересня 2026 р. посилити кадровий склад кафедри доктором філологічних наук (українська мова), що уможливить сформувати разову спеціалізовану вчену раду.

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ГЕР оз ID58254.pdf</i>	S5tbToVDwLRtrSa/dk23YjqNarQ18ovMJUBem7GTbMY=

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

СМИНТИНА ОЛЕНА ВАЛЕНТИНІВНА